

G A Z E T A L W O W S K A.

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, plama ku politykowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 sr. 28 kr., na postamtach lwowskim 5 sr. 12 kr., na wszelkich innych postamtach 6 sr. 26 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle od kwartalna.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płać się od wiersza w pół kolonne (drukem garment) 20 pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 i 1/2 k. m. konw. Za większe litery płać się wedle tego ile na swyosajny druk obrachowane miejsce sąjm. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 75.

29. czerwca 1843.

Dzisiejszy numer »Gazety« jest ostatni dla pp. prenumeratorów na drugi kwartał roku bieżącego.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Stany Zjednocz. Ameryki północnej: Poselstwo do Chin. Portugalia: Przybycie familii księcia Sasko-Koburskiego do Lizbony. Hiszpanija: Wiele miast łączy się z juntą w Sabadell. — Zdanie dziennika *National* o wypadkach w Hiszpanii. Anglija: Zaślubienie księżniczki Augusty Cambridge z dziedzicznym Wielkim księciem Meklenburskim. — Biografija O'Connell. Francyja: Lamartine i polityczna jego mowa podczas uczyty w Macon. — Stosunki hiszpańskie. — Rozmaite wieści na giełdzie kupieckiej. — Redukcyje w budżecie wydatków. — Zaprowadzenie trzech nowych konsulatów. — Redukcyja budżetu na podarunki dla posłów zagranicznych. — Wzmianka o planie Espartera. Belgija: Połączenie Renu i Skaldy, Kolonii i Antwerpji. Turcyja: Popisy wojskowe. **Nowiny.** **Wiadomości handlowe i przemysłowe:** Z Sano-ka. — Z Bochni. — Z Lipska. **Dodatek nadzwyczajny.**

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Statkiem parowym *Great-Western* otrzymano w Liwerpolu wiadomości z Nowego Jorku po dzień 25. maja. Podług tych wiadomości wyznaczono już ostatecznie amerykańskie poselstwo do Chin, i takowe złożone będzie z pa-

na Cushing jako najwyższego komisarza, pana Webster, syna wystąpionego z gabinetu sekretarza Stanu, jako pierwszego komisarza, pana Tyler, syna prezydenta, jako prywatnego sekretarza i jednego z agentów amerykańskiego instytutu.

Portugalia.

Najnowsze wiadomości z Lizbony pod dniem 5. czerwca zawarte w dziennikach londyńskich donoszą: »Dnia 30. maja w południe zawinął do tutejszego portu królewsko-francuzki statek parowy *Pluton* z familiją księcia Sasko-Koburskiego, szóstego dnia po odplynięciu z Brestu. Śród grzmotu z dział stojących w porcie na kotwicy angielskich, francuzkich i portugalskich okrętów wojennych, równie jak i z dział bateryj lądowych, wysiedli dostojni podróżni na ląd przy wybrzeżu Belem, gdzie byli przyjmowani przez ministra marynarki i pierwsze władze, i zaraz potem do pałacu *Necessidades* zaprowadzeni. — Księżna Braganza postanowiła swój wyjazd z Lizbony na dzień 8. b. m., ma ona odplynąć do Holandyi na angielskim statku parowym *Ducke of Cambridge*. — Posiedzenia izb dla naradzenia się nad niektórymi ustawami dotyczącymi finansów, mają potrwać jeszcze dłużej niż miesiąc; zresztą pokazuje się tu na korzyść ministrów wielka większość.

Hiszpanija.

Dzienniki madryckie z dnia 7. czerwca nie zawierają nic ważnego o pochodzie wojska i artyleryi do Andaluzyi. Stolica jest spokojna, ale zdaje się, że oburzenie na Rejenta również tamże jak i na prowincyi się wzmaga. Co do okrzyków: »Niech żyje Królowa sama!«, którymi przyjęto Izabellę w teatrze, nądmienia

Gaceta de Madrid, że to był okrzyk buntu i anarchii, a zresztą tylko poprzednikiem zamierzonego przez nieprzyjaciół konstytucyj głosu: »Niech żyje samowładna Królowa!«

Podług wiadomości z Katalonii z dnia 9go czerwca wiele miast księstwa Lerida, Manresa, Granollers, Palomar, Cardona i t. d. przyłączyło się do junty w Sabadell, która w proklamacyi uznającej konstytucyję i Izabellę II. ogłosiła Barcelonę jako niepodlegającą terrazniejszemu rządowi w Madrycie.

Wiadomość, że statek parowy *Isabella II.* dopomagał buntownikom w Reuss, zdaje się być bezzasadną.

Co się dotyczy niepewnych wiadomości z Hiszpanii czytamy w *National* uwagę następującą: »Przeszedłszy z największą uwagą nadślawę codzien z Hiszpanii korespondencyje i dzienniki, mało co można się dziś dowiedzieć więcej jak wczoraj. Raz zapewniają, że insurekcyja rozszerza się coraz bardziej, drugi raz, że stronnice powstania w pojedynczych miastach nie mają wielkiej wagi, i że je porównać można do raket, które, zabłysnąwszy w powietrzu, nagle spadają i gasną. Śród tych różnych sprzeciwiających się zdań i zaprzeczeń, można dostrzedz jeden fakt, który zdaje się być niezawodny: postęp rewolucyi, kierowanej przez pułkownika Prim. Były ten deputowany (konstytucyjny naczelnik rokoszników) zajął część Katalonii, i zdaje się, że wysłane przeciw niemu wojsko przeszło do jego szeregów. Przymem i to zważyć należy, że i wojsko w Barcelonie zdaje się nie mieć ochoty do wystąpienia przeciw insurekcyi. Wezwane po dwakroć przez generała Zurbarano do rozpedzenia ludu, który groźnie wznosił okrzyki, nie usłuchało rozkazu. Jakkolwiek bądź, dwuznaczne to położenie nie może już trwać długo: albo insurekcyja szybko się rozszerzy, albo też wkrótce będzie przytłumioną; za dni kilka dowiemy się z pewnością, jak stoją rzeczy.«

Członek tutejszego angielskiego poselstwa, p. Scott, odjechał dziś rano z swoją familiją do Londynu. Król angielski inżynier kapitan Lynn, który przed kilką laty jako angielski pełnomocnik towarzyszył głównej kwatérze Espartera, a od tego czasu był pośrednikiem między Rejentem a poselstwem angielskiem, odjechał dziś podobnie do Anglii.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 13. czerwca. Zasłużenie księżniczki Augusty Cambridge z dziedzicznym Wielkim księciem Meklenburskim postanowiono już ostatecz-

nie na dzień 28. czerwca i ma się odbyć w pałacu bukinghamskim.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 9. b. m. dr. Bowring zapytał ministrów, ażali zwrócili swą uwagę na niekorzystne stanowisko, w ja'tiem zostają angielscy kupcy w Lewancie z powodu warunków zawartego z Wysoką Portą roku 1838 traktatu, gdy przeciwnie rossyjscy kupcy znajdują się w nierównie lepszym położeniu? — P. Gladstone, nowy prezydent biura handlowego, oświadczył, że przedmiot ten wziął już rząd pod rozpoznanie.

Irlandzki agitator i liberator, Daniel O'Connell, urodził się w roku 1774 w Carben, w hrabstwie Kerry, prowincyi Munster. Ojciec jego, Morgan O'Connell, uprawiał grunt swych ojców jako dzierzawca dóbr protestanckiego kolegium w Dublinie. Pierwsze wychowanie młodzieńcze otrzymał od katolickiego kapłana; w Leodyjum był w szkołach u Dominikanów, a w St. Omer u Jezuitów. Przeznaczony z początku do duchownego stanu, później z własnego popędu oddał się nauce prawa. W roku 1798 (w roku irlandzkiej rebelii) został adwokatem w Dublinie. We dwa lata potem przyszła unija do skutku. (W Irlandyi panowała ta opinija, że Pitt przekupstwem zjednał sobie większość w parlamencie irlandzkim.) Towarzystwo adwokatów protestowało przeciw téjże unii; O'Connell mający podówczas lat dopiero 24, ciskał pierwszą swoją filipikę na ciemiężców Irlandyi. Sława jego wzmagala się z wymownym jego zapalem. W roku 1823 zawiązało się pod jego wpływem wielkie towarzystwo dla osiągnięcia emancypacyi. Po siedmiu latach niezmiordowanego natężenia uzyskano to, o co się O'Connell i jego przyjaciele starali. Dnia 13. kwiet. 1829 emancypowano w Irlandyi katolików aktem parlamentowym. Dnia 15. maja 1829 wystąpił agitator po raz pierwszy w izbie niższej; wybór jego po długich debatach unieważniono; wrócił on do Irlandyi, w hrabstwie Clare został znowu obrany, poczem w roku 1830 zajął krzesło w parlamencie, które od tego czasu spółobywatele jego pokładając w nim zaufanie, zawsze mu na nowo potwierdzali.

O'Connell podczas jednej demonstracyi repealistów w Kilkenny, kazał śpiewać: »*God save the Queen.*«

Francyja.

Z Paryża dnia 9. czerwca. Od niejakiego czasu towarzystwa salonowe nie zajmują się już rozprawami izby deputowanych, lecz mową, którą pan Lamartine dnia 4. b. m.

miał w Macon przed zgromadzeniem 1500 tak wyborców jak niewyborców, którzy powrót jego do departamentu uroczystą ucztą obchodzili. Dziennik *la Presse*, powitał tę mowę szumną pochwałą, w której prawie wszystkie pisma opozycyjne jak najwyższy udział okazały. *Gazette de France* nazywa mowę deputowanego z Macon »niezmiernym wypadkiem«, którego nie waha się stawić na szali przeciw »zabastylowaniu Paryża«; *National* oświadcza dobitnymi słowami, »że świetna ta manifestacja ma dokładne znaczenie politycznego wypadku«; *Commerce* utrzymuje, że mowa pana Lamartine jest przepyszny programem opozycji i rządu, a wiele innych pism nie szczędzi jej również pochwał i podziwiania. Jakoż wsamiej rzeczy, nikt nie przeczyta mowy pana Lamartine bez upodobania, choćby się nawet z niektórymi zawartymi w niej zasadami nie zgadzał. Pan Lamartine umie wytworną dyjalektyką swoją najpowszedniejszym myśłem nadać taki wdzięk, który to, co się zestarzało, odmładnia, a co spowszedniało, wznosi. Wiele wyrzeczonych przez niego zdań musi w każdym poważnym i z rozwagą wzmagającym się politycznym wyznaniu wiary znaleźć miejsce, a co się dotyczy bronionych przez deputowanego z Macon poniekąd kacerskich lub paradoxyjnych zdań politycznych, umiał je mowca tak pięknie i zwodniczo sofistyczną szatą swjej retoryki osłonić, że nawet bystrego krytyka wielkim swoim kunsztem i delikatnym taktem utłudza, a przynajmniej surowość jego sądu mimowolnie łagodzi. Nie jest naszym zamiarem przytaczać całą pana Lamartine mowę, wyjmiemy z niej tylko te miejsca, które na szczególniejszą zasługują uwagę. »Każdy rząd« mówi on, krytykując panujący we Francji system polityczny, »który chce istnieć i coś trwałego i wielkiego zbudować, powinien dzieło swoje wykonać na podobieństwo narodu i pogodzić je z idejami, które ten naród ożywiają. Podług mego zdania, jedyny błąd rządu lipcowego zależy na tém, że takowy tego warunku nie wypełnia. Nie chce on pojąć swego zadania. Przedsięwzięte przezeń urzędzenia są zbyt małej wagi, dane przezeń instytucyje są za ciasne, by cały naród ogarniały. Instytucyje te przykrojone są podług przeszłości a nie podług terażniejszości. Ale jakaż jest główna myśl terażniejszych czasów i przyszłości? Spoczywa ona w tém jednym słowie: demokracja. Uorganizować demokrację w polityczną formę państwa, było zadaniem konstytucyjnej władzy, gdyby była dokładnie zrozumiała swoje zadanie. Nadać ludowi konstytucyję demokratyczną, oto

problem, który się wszystkim rządóm natrąca, a który wszystkie rządy, co się temu sprzeciwiają, obali.« Stosownie do téj idei, że przeznaczenie francuzkiego narodu nadal tylko wrozwinieciu i urzeczywistnieniu téj demokratycznej zasady państwa wypełnionóm być może, stara się pan Lamartine udowodnić, że rzeczona zasada od wieków stanowiła kierunek politycznego życia Francji, i że takowa, biorąc rzeczy gruntownie, z wielką myślą chrześcijaństwa się łączy. Atoli rozebrawszy wyobrażenie pana Lamartine o demokracji, pokazuje się, że on naturę jej pojął całkiem inaczej, niż wielka masa tych, którzy w politycznej terminologii są biegli. Wymowny deputowany z Macon żąda demokracji, która społeczeńskiej hierarchii nie wyłącza, która od proletaryjuszów po średnich klasach i po szlachcie aż do Króla się wznosi. Zdaje nam się prawie, jakby ten atrybut całkiem znosił pomienioną istotę rzeczy.

— dnia 15. czerwca. Od kilku dni odbywają się rady ministeryjalne, a publiczność jest tego zdania, że ministrowie naradzają się nad tém, jak sobie postąpić w pewnych wypadkach, któreby z terażniejszego położenia Hiszpanii wynikać mogły. Jeden z dzienników ministeryjalnych zapewnia dziś dokładnie, iż pomimo, że madrycka *Nadworna Gazeta* temu zaprzecza, jednakże Rejent i jego kamaryla mają zamiar udać się z młodą Królową do Badajoz, aby tamże przyspieszyć zaślubienie Izabelli II. z młodą Księżniczką Koburgską, który pod ten raz w Lizbonie się znajduje. Dodają, że Espartero waha się jeszcze przychylić do tego planu, ale Linage, który ma wielki wpływ na Rejenta, nakłania go do tego.

Na giełdzie kupieckiej dnia 15. czerwca panowała wielka niespokojność. Krążyły rozmaitego rodzaju pogłoski, za które jednak zaręczyć nie możemy, i przytaczamy je tylko, by okazać, dla czego spada kurs papierów. I tak utrzymywano, że Anglija posłała okręty wojenne na wybrzeże hiszpańskie, i dodawano nawet, że angielskie wojsko chciało wylądować w Maladze, ale przez tamtejszą ludność zostało odparte. Rozprawiano także nic-mało o wybieraniu się w podróż Rejenta do Badajoz z młodą Królową, a nakoniec rozgłoszono wieść, że na granicy hiszpańskiej ściągnięto korpus obserwacyjny, i że ma być założony obóz koło Lugdunu. Wszystkie te pogłoski, z których jedna tak jest niedorzeczna, jak druga, wywarły wpływ na papiery publiczne, i 3-procentowe renty spadły z 79. 60 na 79. 10.

Izba przyjmuje prawie wszystkie przez komisję zaproponowane redukcje w budżecie wydatków, tak iż gabinet przewidując, iżby jego opór był nadaremny, dobrowolnie na wszystko przystaje. I tak minister sądu sprawiedliwości i oświecenia publicznego przystał w dwóch posiedzeniach na redukcję 651,000 franków w swym budżecie.

Minister spraw zagranicznych zaproponował zaprowadzenie trzech nowych konsulatów: w Soussa, Zanguebar i Janina. Komisja przyzwoliła na pierwsze dwa, ale stanowczo oświadczyła się przeciw zaprowadzeniu trzeciego konsulatu, utrzymując, iż nie widzi żadnej nagłej i stanowczej potrzeby mianowania konsula w Janinie, gdyż agent konsularny, który tamże teraz przebywa, dostateczny jest do zawiadomienia rządu o wypadkach, jakie się tam wydarzyć mogą. Pan Guizot oświadczył podobnież na wczorajszym posiedzeniu, że się do zdania komisji przychyła. Ale komisja posunęła tę rzecz jeszcze dalej; utrzymuje ona, że jest kilka posad konsulów, które dla stosunków handlowych całkiem są niepożyteczne, i żąda, aby rząd szczerze o zniesieniu tychże posad pomyślał. Pan Guizot przyrzekł, że w przeciągu czasu między jednym posiedzeniem a drugim każe wziąć dokładnie pod rozpoznanie, które z pomienionych posad konsulów uchylić należy.

Budżet na rok 1844 wymaga 50,000 franków na podarunki dla członków ciała dyplomatycznego. Komisja uczyniła uwagę, że zwyczaj dawania darów posłom zagranicznym, w dzisiejszych czasach coraz bardziej ustaje, a w Wielkiej Brytanii już całkiem jest zaniechany. Francja rozdaje jeszcze niektóre dary tego rodzaju na Wschodzie. Są to najczęściej świetne zbroje, klejnoty, przepyszne oprawne książki i t. d. Ale gdy komisja, z przedłożonych sobie rachunków przekonała się, iż rząd francuzki już od kilku lat rozdaje mniej darów, niż wystarczają zezwolone na to fundusze, przeto sądzi, że w tej gałęzi wydatków z łatwością zaprowadzić można redukcję 10,000 franków, z tém zastrzeżeniem, aby rząd nawet ten kapitał wydatków powołał całkiem uchylił.

Na wczorajszym posiedzeniu nadmieniono pokrótce także o sprawach hiszpańskich i o wypadku w Montevideo. Pan Guizot oświadczył, że nie myśli bynajmniej cofnąć dawniejszych swych wyrazów co się dotyczy francuzkiej interwencji w Hiszpanii, a zatem potwierdza się to, o czém przed kilku dniami donosiliśmy, to jest, że gabinet tuieryjski daje wielką baczość na panujący obecnie w Hiszpanii ruch polityczny, i czyni przygotowania

do zbrojnej interwencji w potrzebnym razie, mianowicie gdyby *Espartero* zamyślił przeciw monarchicznej konstytucji hiszpańskiej wykonać krok gwałtowny, czego prawie obawiać się można. Nie chodzi tu o to, jak utrzymują dzienniki, że *Espartero* zamyśla za namową pana *Aston* schronić się z Królową *Izabellą II.* do Lizboń, i tam przymusić Królowę do zaślubienia ósmnastoletniego księcia *Leopolda Sasko-Roburgakohary*, który właśnie teraz tam bawi. Gdyż takte zamęcie byłoby już samo przez się dla braku dobrowolnego zezwolenia młodej Królowej i sankcyi Korteżów nieważne. Lecz utrzymują, że *Espartero* na przypadek, jeźliby wypadki groźniejszą przybrały postać, i jeźliby mu rejencyję chciano odebrać, zamyśla istotnie zamknąć się w pierwszej lepszej twierdzy, i tam prawie uwięzioną trzymać młodą Królowę pod pozorem czuwania nad osobistém jej bezpieczeństwem. W takim razie przedsięwziętoby energiczną demonstracyję przeciw *Esparterowi*.

Co się dotyczy młodego księcia *Roburgskohary* jako domniemanego małżonka Królowej Hiszpanii, zapomniał dziennik *la Presse*, że od czasu zaślubienia księżniczki *Klementyny* z jednym z książąt *Sasko-Roburgskich*, nie może być życzeniem Anglii, aby przez nowo zawarte związki między Portugalią i Francją zaślubieniem siostry *Donny Maryi* z księciem *Joinville* jeszcze ściślejszy familijny związek między Paryżem, Madrytem, Lizbońą i Bruxelą skojarzono. Znaczyłoby to w rozciąglejszej formie odnowić pałt familijny z roku 1761.

— dnia 16. czerwca. Dziś zaczyna się w izbie deputowanych dyskusya nad budżetem departamentu spraw wewnętrznych. Redukcyje, które proponuje komisja zajmująca się rozpoznaniem budżetu, wynoszą nie mniej jak 4,003,584 franków.

Podług przyjętej już ustawy dla wysp *Marquesas*, stan czynny stojącego tamże załoga wojska będzie następujący:

- 1) Artylerya marynarki 151 ludzi wraz z oficerami.
- 2) Robotników przy artyleryi 97 ludzi wraz z oficerami.
- 3) Piechoty marynarki 937 ludzi wraz z oficerami. — W ogóle 1185 ludzi wraz z oficerami.

Transport tego wojska na miejsce przeznaczone, kosztować będzie kraj 40,000 franków. Podług sprawozdania kontradmirała *Dupetit-Thouars* potrzeba dla wysp *Marquesas*

900 ludzi, a dla wysp Towaryskich 300 ludzi, by francuzką opiekę na pomienionych wyspach skutecznie wykonywać. Z tego powodu wyspa Nukahiva będzie centralnym punktem załogi wojskowej. Drugie stanowisko wojskowe będzie przy zatoce Vaitahu (na wyspie Ta-uata) które rybacy zajmujący się łowieniem wielorybów często odwiedzają, trzecie stanowisko ma być na wyspie Hiwaoa, mającej bardzo dobry plac do wylądowania, a nakoniec czwarte stanowisko na wyspie Boa-poua, dla zatrudnienia tamże licznych misjonarzy katolickich. Podług objaśnień, które admirał Roussin dał komisji, mianowanej do zdania sprawy z dotyczącego wniosku do ustawy, pierwsza operacja za wylądowaniem francuzkiego wojska na wyspy Marquesas zależeć będzie na rozbrojeniu tamtejszych krajowców, z których każdy ma po dwie lub trzy strzelby tudzież znaczny zapas nabytej już od czterech lat od Anglików amunicji wojennej, narozście na zakazaniu sprzedawaniu broni i prochu. Rzecz ta nie jest tak łatwą jak się zdaje, dla tego należał gabinet na zażądanych 900 ludzi dla samej tylko tamtejszej służby wojskowej. Jeżeli krajowcy dobrowolnie rozbroić się pozwolą, tedy spodziewać się można, że załoga tamtejsza za lat kilka zmniejszona będzie.

Belgija.

Donoszą z Brukseli pod dniem 6. czerwca: Nim upłynie kilka miesięcy, już Ren i Skalda, Kolonija i Antwerpja zostawac będą w bezpośredniej komunikacji. Z największym pospiechem postępują wszystkie roboty na kolei żelaznej aż do pruskiej granicy; między Lüttichem i Chaudfontaine ukończona będzie droga jeszcze z końcem tego miesiąca. Sekcja od Lüttichu aż do Verviers ma być otworzona 17. lipca, przestrzeń kolei zaś między Verviers a granicą spodziewamy się z pewnością, że do połowy miesiąca października do jazdy urządzona będzie. Do tego czasu ukończone będą bez wątpienia roboty na żelaznej kolei nadreńskiej od Akwisgranu aż do naszej granicy.

Turcyja.

Z Konstantynopola d. 31. maja. Pruski nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy porcie otomańskiej, pan Le Coq, przybył tu przez Gałac d. 25. b. m. na pokładzie statku parowego *Ferdynand I.*, i przyjął wczoraj zwyczajną gratulacyjną wizytę od tłumacza Wysokiej Porty.

Cesarско-rossyjski generał, baron Lieven

miał d. 27. pożegnawcze posłuchanie u Sultana, i zamysła d. 5. przyszłego miesiąca na Belgrad odjechać do Wiednia.

Mianowany Muszyrem w Adryjanopolu Reszyd Basza zachorował był przeszłego tygodnia, ale już przychodzi do zdrowia.

NOWINY.

Dnia 1go lipca między czwartą a piątą popołudniu, pieszo, konno lub karętą spieszcze za rogatkę jabowską na konne wyścigi. I my idziem na wyścigi z innymi miastami. Właśnie teraz wylega także cała Warszawa za rogatki mokotowskie i opasuje gęstym wieńcem obszerny *hypodrom*. — Wszystkie przygotowania rokują nam świetne widowisko. Już od dwóch miesięcy w okolicy Lwowa układają konie do biegu (trenują). Dwadzieścia dziewięć takich trenowanych koni wystąpi w szranki. Oprócz tego będą także biegały konie nietrenowane, których ilości teraz jeszcze oznaczyć nie można. Aż z Anglii sprowadzono mentora tej zamorskiej sztuki, miejsce do wyścigów równie co do okazałości w urządzeniu jak i co do wygody dla widzów tak pieszych jak i konnych, nie ustępuje *hypodromom* po innych stolicach; przybrani kuso żokieje będą lecieć wichrami, słowem, oczekuje nas okazałe piękne widowisko. — Dnia 4go lipca odbędą się także wyścigi konne.

Zapowiedziane w nrze 62 Gazety dzieło na **dochód pogorzalców Zmigrodu**, pod tytułem: *Goląb' pożaru*, wyjdzie niezawodnie pod redakcją Jana Nepom. Kamieńskiego, w pierwszych dniach miesiąca sierpnia b. r., i mieścić będzie artykuły różnej treści i rozmaitego pióra. Prenumeratę przyjmuje kantor Gazety lwowski. Cena egzemplarza 2 złr. m. k., lecz szciodra ręka ma otwarte pole dla swój dobroczynności. Imiona i nazwiska prenumeratorów wraz z nadwyżką ceny prenumeracyjnej będą w końcu dzieła umieszczone. Szanowni prenumeratorowie raczą się w listach frankowanych zgłaszać do wydawcy. — O, niech ten *goląb'* obleci wszystkie nasze dwory, urzędy, plebanije, szkoły, niech załopoce skrzydłem, wy go zrozumiecie, bo on swojskim żali się głosem! —

Dyrekcya uprzywilejowanego teatru Lwowskiego tknęta również nieszczęściem mieszkańców Zmigrodu, przeznaczyla na ich wsparcie wielką romantyczną operę w pięciu aktach, pod nazwą *Robert der Teufel*, którą przedstawi dnia 1. lipca.

Kuryjer warszawski donosi z Chełmna, iż w tamtych okolicach, począwszy od Hrubieszowskiego, aż z za miasteczka Dubienki, w przestrzeni 6 mil, ile wiemy, a może i w większej odległości, spadł dnia 7go b. m. ogromny grąd między godziną 2gą a 3cią po południu. Bryły niektóre były tak duże, iż ważyły od 6 po 7, a nawet i do 8 łutów. Szczęściem że grad ten trwał nie bardzo długo. Po nim nastąpiła ogromna ulewa. Spadaniu gradu towarzyszyła burza. W Chełmie wszystkie prawie okna były wybite; dach w wielu miejscach został zerwany; a świeżo wzniesiona rajszuła drewniana, zrównała się z ziemią. W wielu miejscach żyto, do szczętu było zbite. Impet gradu był tak znaczny, iż w kilku chwilach zdruzgotane zostały stojące wewnątrz izby butle z wodą i szklanki z grubego szkła, mimo to że okna były zamknięte. Całe jednak szyby, niewstrzymały siły uderzenia i gwałtowności gradu, który druzgotał i okna, i szkła stojące opodal.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z Sanoka, dnia 21go czerwca. Na jarmarku ś. jańskim w Jaćmierzu, który trwał przez dzień onegdajszy i wczorajszy, było pierwszego dnia 140 wołów wykarmionych, z których tylko 44 sprzedano, parę po 127 zr. m. k. z 1 radaszu, — reszta wołów poszła w drogę do Szlązka. W drugim dniu jarmarku było różnego bydła ogółem do 500 sztuk, a w tej liczbie trzecia część wołów roboczych: najdroższych parę płacono po 90 zr. m. k., ochudłych zaś od 52 do 61 zr. m. k. — Jarmark ten był bardzo lichej, jakiego od dawna nie pamiętamy.

W handlu zbożem i wodką nie ma żadnego ruchu; wszystko kończy się tylko na potrzeby miejscowej. Ceny na targach tutejszej okolicy są następujące: korzec pszenicy 7 zr., żyta 5 zr. do 5 zr. 30 kr., jęczmienia 4 zr., owsa 2 zr. 30 kr. w. w. Garniec okowitój na potrzeby propinacji po 24 kr. m. k.

Urodzaje tak ozimego jak jarego zboża dość dobrze wyglądają, lecz trudno aby w tym roku oziminy mogły być namłotne, albowiem burze, ulewy i codzienne deszcze, wywierają od dwóch tygodni zły wpływ na kwiat, tak da-

lece że już miejscami kłoski żytnie są wcale przezroczyście.

Konieczyna przez przeszłoroczną posuchę wiele nie powszodziła, tak, iż zbiór jej wyjąwszy z nizin moczarnych lichym nazwać można.

Z Bochni, dnia 22. czerwca. W handlu zbożem jako też i okowitą żadnego nie masz ruchu. Ceny na targu dzisiejszym były następujące: Korzec pszenicy 2 zr. 48 kr., żyta 1 zr. 36 kr., jęczmienia 1 zr. 30 kr., owsa 1 zr. 24 kr., ziemniaków 24 kr. m. k.

Cetnar siana 42 kr., słomy kłociatęj 30 kr., słomy mierzwy 24 kr. m. k.

Okowitęj jeszcze z dawnych zapasów dostać można. Garniec 30stopniowej bez anyżu po 24 kr. m. k.

Woly w obwodzie tutejszym na stajniach wykarmione, częścią do Ołomuńca wysłano, częścią zaś na rzeź tutejszym rzeźnikom w dobrej cenie wyprzedano.

Od dni dziesięciu mamy tu ciągle deszcz; jeżeli jeszcze dłużej niepogody potrwać, to bez wątpienia siano podrożeje, ponieważ konieczyna poniekąd już pokoszona a nawet i siana cokolwiek, więc łatwo pognić mogą.

Z Lipska, dnia 17. czerwca. Na naszym własnieco odbyłym jarmarku było ogółem do 30,000 kamieni (6000 cetnarów) wełny, to jest o $\frac{1}{4}$ część (na wagę) mniej niż w przeszłym roku. Tegoroczna strzyż wydała w naszym kraju w przecięciu mniej wełny o 10 pctu. Wymycie wełny było w ogóle dobre. Ceny były o $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ talara na kamieniu wyższe od przeszłorocznych, a w niektórych razach podwyższenie to wynosiło nawet i 1 talar na kamieniu (czyli 5 talarów na cetnarze). Między kupcami było najwięcej Anglików i Niderlandczyków; także i nasi krajowi kupcy zaopatrzyli się. Wypadek jarmarku zadowolnił tak sprzedających jako i kupujących.

(Preuss. Handl. Zeit.)

TEATR POLSKI.

Jutro: *Gwiazdon, król Tatrów i odludek*; romantyczno-komiczna, czarodziejska krotkoczwila w dwóch aktach.

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.

(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nad.)

K a p i e l e w K o n o p k ó w c e.

Do najcelniejszych, najwygodniejszych i zdrowiu najskuteczniejszych zakładów Galicyi, należy zakład kąpiele w Konopkówe, który się w każdym względzie z zagranicznymi mierzyć może. — Siarczanna woda wytryska obficie ze skały, i jest tak do kąpania się w niej, jako też i do picia przydatna, — źródło zawiera w sobie tyle skutkujących własności, ile tylko najmocniejsza zimna tego rodzaju woda skutkująca mieć może. — Oprócz zwyczajnego i prawie z zbytkiem i przepychem złączonego urządzenia w kąpielach i najgustowniej założonego ogrodu, które to urządzenie w żadnych kąpielach Galicyi nie znajduje się, są tutaj także parne i spadkowe kąpiele, tak ze zwyczajnej jako i siarczanej wody jak najskuteczniej urządzone, przezco skutek tej wody jest tem pewniejszy. Dla tego widzimy tutaj najczęstsze wyleczenia, pomiędzy innymi, osobliwie z następujących słabości, to jest: ze szkrofulów, angielskich słabości, liszajów, ostudy, krosty, reumatyzmy, żółtaczki, zamulenia wątroby i innych niższych wnętrzności, jako też wszystkich cierpień macicznych, organów rodzajnych i wszystkich zadawnionych słabości nerwowych, wenerycznych, otrętwiałości składów i kurczów.

Przedwieczne akta jeszcze z roku 1675 królewskiego miasta Trembo-wli dowodzą doświadczone skutki tej siarczanej wody.

To źródło zostało fizycznie i chemicznie rozbierane i przez sławnego Pana Teodora Torosiewicza opisane, do czego także Doktor medycyny Henryk Mosing uwagi swoje o niezawodnym skutku tej wody dołączył, — które to opisanie w tarnopolskim księgozbiornie i w samych kąpielach w Konopkówe dostać można.

Pomieszkania, którym co się tyczy wygody i najprzyjemniejszego położenia nic dodać nie można, są przytém bardzo tanie, również i wikt.

Oprócz tego dawane będą każdego tygodnia bale z muzyką jedynie do tego w miejscu utrzymywaną.

Nakoniec od 15go czerwca do ostatniego października każdego roku zastać można ciągle w tychże kąpielach obznajomionego z skutkami tejże wody lekarza.

Tarnopol dnia 3. czerwca 1843.

Dr. Piwocki,

c. k. cyrkularny fizyk.

B ä d e r i n K o n o p k ó w k a.

Zu den schönsten, bequemsten, und heilsamsten Anstalten Galiziens, gehört die Badeanstalt Konopkówka, welche sich in jeder Hinsicht mit denen des Auslandes messen kann. Das schwefelhaltige Mineralwasser entspringt reichhaltig aus einem Felsen, und ist sowohl zum Baden, als auch zum Trinken geeignet. Am Reichthume der heilsamsten Bestandtheile enthält diese Quelle so viel, als das stärkste kalte Heilwasser dieser Art besitzen kann. — Außer den gewöhnlichen fast luxuriösen Einrichtungen und der schönsten Gartenanlage, welche in keiner anderen Badeanstalt Galiziens anzutreffen ist, findet man hier auch Schwitz- und Luschbäder, sowohl vom süßen, als auch vom Mineralwasser, die sehr zweckmäßig angebracht sind. — Hiedurch wird die Wirkung dieses Wassers ungewein erhöht. — Daher sieht man hier häufig gründliche Heilungen der Skrofeln, englischen Krankheiten, Flechten, Kopfgründ, Krätze, Sicht, Goldaderbeschwerden, Anschoppungen der Leber und anderer Unterleibsorgane, der meisten Krankheiten der Gebärmutter und der Harnorgane, aller Art von veralteten Nervenkrankheiten, Gelenksteifigkeit, Lähmung und der Nachkrankheiten der Lustseuche.

Die uralten Akten der königlichen Stadt Trembowka gewähren die erprobten Wirkungen der Schwefelquelle noch vom Jahre 1675.

Diese Quelle ist physisch und chemisch untersucht, und von dem berühmten Hrn. Theodor v. Torosiewicz beschrieben worden, nebst der ärztlichen Bemerkung über deren Heilkräfte vom Heinrich Mossing, Doktor der Heilkunde im Jahre 1831. Die Beschreibung ist in dem Bücher-Verlag zu Tarnopol und in der Badeanstalt zu bekommen.

Für die Bequemlichkeit der Unterkunft ist so gesorgt, daß nichts zu wünschen übrig bleibt. Nebst dem werden alle Wochen Bälle gegeben, wozu eine eigene Musik im Orte erhalten wird.

Wohnung und Kost sind äußerst billig.

Uebrigens wird man all dort vom 15ten Juny bis zum letzten October jeden Jahres einen mit den Wirkungen dieses Heilwassers vertrauten Arzt finden.

Tarnopol den 3ten Juny 1843.

Dr. Piwocki,

k. k. Kreisarzt.